

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő: Rudnyánszky Gyula	Kiadó laptulajdonos: László József.	Egyesszám ára 4 fillér. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.			
Egészévre	12 "			
Widékre Negyedévre . . .	5 "			
Egészévre	20 "			

ROSTA.

Mikor a nánási Kossuth szobrot leleplezték, ott volt a hazafias ünnepen Kossuth Ferenc is.

Akkor mondta a függetlenségi párt vezére azt, hogy *hatvanhetes alapon nem lehet negyvennyolcaskodni.*

Ez a rövid és velős szálló ige akkor a Bánffy-párt felé röpitett nyíl volt, melylyel Bánffy Dezsőt akarták szíven találni, mivel hogy akkor még nem kötötték meg az ellenzéki szövetséget és a 48-asok nagyon félték, hogy a Bánffy-párt az esetleges választásokon 48-as szellemű programjával a függetlenségi párt sok kerületét elhódítja . . .

Azóta nagyot fordult az idő kereke.

Kossuth Ferenc poroltatja az ünneplő ruháját, készül a király elé.

Az a bizonyos nyíl pedig mostan visszafelé repül, egyenest a Kossuth-párt mellé.

És a levegőben ott sivit az a kérdés, hogy: *lehet-e negyvennyolcas alapon hatvanheteskedni?*

* * *

Gazda nélkül esinál vásárt, a ki már iszik a medve bőrére s azt képzeli, hogy — beültött a negyvennyolc.

Be ám a jégen kopó sistergős — Atilla mestora!

A sok mámorban uszó 48-as hazafi úgy gondolja, hogy most már diadalt ültet a 48!

Hát nem lehetetlen, hogy 48 következik . . . de csak olyan értelemben, hogy válságos, veszedelmes idők zudulnak Magyarországon alkotmányára.

Három-négy államférfiu kihallgatása után megesőrdülhet a kard . . . A nemzetiségi haraszt már zörög . . . A horvátok is szörnyen kacsingatnak Bécsre . . . Jó lesz, szárazon tartani a puskaporunkat és a józan eszünket!

* * *

Tetszik tudni, hogy mit mond a nóta, amely úgy kezdődik, hogy: mégis huncut . . .

Erről világos bizonyosság az a legujabb hír is, hogy Ausztria roppantul készül a — válasra! Legyen külön vámterület, külön magyar hadsereg, personalis unió, teljes el-

szakadás: így biztosan tönkre teheti Ausztria Magyarországot, gazdasági és pénzügyi csődbe kergetheti, koldusbotra juttathatja.

Majd azután önként ölébe hull az érett gyümölcs, gondolja magában a kis ravasz.

Csak egyet felejt ki a számításból, azt hogy a magyar gyümölcs csak rothadt állapotban lehet Ausztria zsákmánya.

A nagy válság.

— febr. 5.

Egyre világosabb minden gondolkozó hazafi előtt, hogy a váratlan nagy fordulat, mely kilökte a nyeregből a szabadelvű pártot és előtérbe tolt a függetlenségi törekvéseket, — legalább is készületlenül érte mindazokat, a kiknek az országügyeinek intézésébe beleszólásuk van és lehet.

Ne keressük most, hogy ki a hibás, kít terhel a mulasztásért a felelősség. De annyi bizonyos, hogy a bécsi udvari körök nagyon keveset tudnak a Magyarországon történő politikai események fontosságáról, okairól és jelentőségéről és amit tudnak is, rosszul tudják.

Áll az magára a királyra is, a kit évtizedeken át tévedésben hagytak a magyar államférfiak és aki mostan alig bírja megérteni, hogy a mi ellen harminnyolc éven át soha senkinek semmi-féle kifogása nem volt, a 67-es alap és a bécsi politika most hirtelen, egyszerre miért nem kell a magyaroknak?

Bizony bajos lesz most a királyt oly irányban felvilágosítani s arra hajlandóvá tenni, hogy a mi ugyszólván összenőtt az életével, hosszú uralkodása történetével és egyéni felfogásával, mindazt megtagadja, elejtse vagy merőben más felé terelni engedje.

Kötelességünk ezeket őszintén megírni, nem pártszempontból, mert hiszen a tiszta hazafiság a mai válságos időkben a pártok tusa fölött, higgadtan és részrehajlatlanul szemléli az eseményeket. De kötelességünk tárgyilagosan feltárni a helyzetet éppen azért, mert

pártok felett állunk és honszerelmünk aggodalma virraszt a veszedelmes bonyodalmak csillagtalán éjelen.

Nézeteink kifejtését, a legujabb híreket a nagy válság megoldása, a kibontakozás érdekében történt dolgokat és mindazt, ami összefügg a választások következményeivel, im itt találja együtt az olvasó.

Andrássy Kossuthnál.

Andrássy Gyula gróf tegnap délelőtt fél 11 órakor meglátogatta József köruti lakásán Kossuth Ferencet, akivel teljes két óra hosszáig tanácskozott. A tanácskozás után Andrássy gróf a *Nemzeti kaszinó*ba hajtatott, ahol több politikussal tárgyalt. A Kossuth lakásán összegyűlt újságírók kérdésekkel ostromolták Kossuthot az Andrássyval folytatott tanácskozással vonatkozólag, de Kossuth kijelentette, hogy arról nem nyilatkozhat.

Más forrásból jelentik: Andrássy Gyula a délelőtt folyamán csakugyan fölkereste Kossuth Ferencet József-köruti lakásán. A két politikus csaknem két óra hosszáig tanácskozott.

A függetlenségi párt elnöke *írásban is átadta pártja fölfogását Andrássynak.*

Mielőtt azt az iratot megszerkesztették volna — ami még pénteken este történt meg — Kossuth Ferenc több táviratot váltott az Eberhardon üdülő Apponyi Alberttel és többször tanácskozott Justh Gyulával, Ugron Gáborral és Komjáthy Bélával.

Egy előkelő kormánypárti politikuó beszélt Andrássy Gyulával a Kossuth Ferencel való értekezése után. Andrássy *nagyon levert volt* és ezt mondotta:

— *A helyzet bonyodalmasabb, mint gondolni mertem volna.*

— Mégis — kérdezte a kormánypárti politikus — van-e remény a kibontakozásra?

Andrássy csüggedten intett a kezével s ezt mondotta:

— Nem tudom.

Kossuth a királynál.

Illetékes forrásból jelentik nekünk, hogy **a király kihallgatáson fogja fogadni Kossuth Ferencet.**

Szenáasy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza

Budapest, IV. ker. Bécsi-utca 4. sz.

1905-iki

Báli idenyre

nany választék selyem- és gazekelmékben, Voile de laine, Poperine brillante.

Louisienne Soie 95 kr., 1.25, 1.90 Liberty Süblinne minden színben 78 kr.

Dus választék arany-, ezüst- és fekete flitter-, valamint fratasie- ruhákban.

mintákat bérmentve szivesen küldünk

Szenáasy, Hoffmann és Társa

selyemáruházában

Budapest, IV., Bécsi-utca 4. szám.

Elismert legjobb és legszolidabb cég, hol a legszebb újdonságok mindig raktáron vannak.

A báli divatcikk megtekintésére külön helyiség egész napon át villámosan van kivilágítva.

Andrássy Gyula gróf Kossuthnál tett látogatása alkalmával ugyanis közölte Kossuthal, hogy a király alkotmányos érületének megfelelően hajlandó fogadni és meghallgatni őt, aki ez idő szerint nemcsak a függetlenségi pártnak, hanem a szövetséget ellenzők vezérlő bizottságának is elnöke.

A kihallgatás a legközelebbi napok egyikén megtörténik.

Képviselői körökben ennek kapcsán úgy vélekednek, hogy ha a király és Kossuth közt személyes jó viszony létesülne, ez sok félreértést eloszlatna és a nemzet javára rendkívül gyümölcsözővé válhatnék.

Kossuth kihallgatásánál természetesen csupán arról van egyelőre szó, hogy véleményét a király előtt kifejtésére.

Andrássy Gyula gróf Budapesten hétfőig folytatja előkészítő tanácskozásait és kedden Bécsbe utazik, hogy jelentést tegyen a királynak.

Délután Andrássy Gyula gróf meglátogatta a Hungáriai szállóban Apponyi Albert grófot, a kivel hosszasan, másfél óráig tanácskozott. E látogatást megelőzőleg Apponyi Kossuthnál volt, a kivel részletesen megállapodott az egyéltelmű eljárásra nézve.

Sikerülhet-e Andrássy küldetése?

Andrássy Gyula gróf a királytól arra kapott megbízást, hogy a politikai pártok vezéreivel tárgyaljon. Bizonyára megkapta a királyi utasítást abban az irányban is, hogy mit ajánlhat és mit kívánjon?

Vajon sikerülhet-e Andrássy Gyula vállalkozása?

A szabadelvű párt az a nézet ural-

kodik, hogy Andrássy küldetését nem koronázhatja siker.

— Es lássa én is ezt tartom! — jelentette ki a Szabadság tudósítója előtt a függetlenségipárt egyik tekintélyes képviselője. — A 67-es alapnak legesőkönnyösebb híre Andrássy Gyula, aki ezen felül a kiegyezésben megboldogult atyjának alkotását, politikai hagyatékát is tisztelné. El nem képzelhető tehát, hogy Andrássy Gyula a 67-es alaptól egy mákseemnyit is engedjen. Felfogása ebben a kérdésben még a Tisza István grófnál hidegebb.

Már pedig mi függetlenségi nemcsak nemcsak akarjuk, de egyenesen követeljük, hogy a 67-ből Andrássy engedjen és abban a pillanatban, a mikor nem enged, missziója máris be van fejezve és jelentheti odafent Bécsben, hogy küldetése sikerrel nem járt.

Lehet, hogy csalódnak, a kik így gondolkoznak. Majd ki tudódik hétfőn, a mikor Andrássy tárgyalásait befejezi.

De akár lesz sikere a megbízásnak, akár nem, annyi bizonyos, hogy Andrássy után más államférfiakat is meg fog hallgatni a király.

A kihallgatások egész sora indul meg a jövő héten és alig remélhető, hogy az országgyűlés megnyitására a válságnak vége legyen.

Nézetünk szerint két dolog különösen bonyolultá teszi a helyzetet. Az egyik Bánffy Dezső báró magatartása; a másik a uéppárt vezéreinek, Zichy Nándor grófnak hivatalos kijelentése, melyet a néppárt magáévá tett, hogy a néppárt egyáltalán nem hajlandó akármilyen 67-es alapon álló pártot támogatni sőt a szabadelvű pártot soha semmi szín alatt támogatni nem fogja.

E szerint a szabadelvű párt semmiféle áldozat árán a többséget magának nem biztosíthatja.

A helyzet kulcsa.

A Magyar Esti Lap érdekes bécsi levelet közöl, melynek 48-as szellemű írója szerint a helyzet kulcsa ez:

Bécs nem irtózik a függetlenségi párttól, hanem a függetlenségi eszméktől.

A magyarárat pedig ez:

Gróf Tisza István és gróf Khuen-Héderváry Károly tanácsa az volt, hogy az új kormányelnök egyesítse az összes 67-es alapon álló pártokat és a lex-Dániel elejtésével követelje az ellenzékétől az indenmitás, az ujoncjavaslatot és a német vámszerződés becikkelyezését és míg ezek nincsenek meg ne legyen szó sem bármilyen engedményről. Indokolták ezt azzal, hogy az ellenzék szövegségnek határozottan kifejezett programja az volt, hogy helyreállítsák a jogfolytonosságot és megbuktassák Tiszát és Percelt. Mindez sikerült és így az egész ellenzéknek kötelessége az új kormányt a kormányzati eszközöket megadni és esetleges új követelések érvényesítését függőben hagyni. Válganak tehát szét a 67-es és 48-as elemek; a 67-esek alakítsák meg a fenti alapon a többséget és a 48-asokkal a korona ne álljon szóba; bizza ezt a részt a jövő miniszterelnökre. Ha ezen az alapon nem sikerül a megegyezés, halasszák az országgyűlés megnyitását a lehető legtávolabb határidőig és ha ezalatt az ellenzék meg nem puhul, oszlassák fel az új Házatot, mielőtt összeül.

Gróf Andrássy Gyula kihallgatásával ez a helyzet formában nagyon megváltozott, de lényegben nem igen. A király felhatalmazást adott Andrássynak, hogy többséget teremthet, ahonnan akar; bevonhatja a többségbe és a kabinetbe a függetlenségi pártot is, kielégítést ígérhet minden biaségnak és személyes ambíciónak, de nem tehet semmiféle engedményt 48-as irányban.

Janó megfagyott.

Szegény Janó, még csak tizenhárom éves volt és akkor egy ködös őszi napon arra virradt föl, hogy sokszor megfürdött a nap arculatját a Vág haragos, sebes vizében addig, mikor ő újra abban a rongyos viskóban fog felvirradni, hol egy derék asszony őt utólagos jóváhagyás reményében e furcsa szóval ismertette meg: élj! A derék asszonynak e cselekedete nem lehetett sértő Janóra nézve, hirt ezt az ő Janótól kezdve minden Janó megtette a családban, azonkívül, hogy fazekat és tányért, serpenyőt és lábast drótozott.

Tizenhárom éves koráig nem is tett egyebet Janó a kis elrejtett, vágmenti falu legrongyosabb viskójában, minthogy élt, evett árpalisztes korpakenyert és kijárt a Kárpát idevülő bércének szakadékaik közé, hallgatta a haragos Vág tajtékzó hullámainak harsogó, sziklákat ijesztgető zugását.

Es milyen szívesen hallgatta. Ha kikapott a Vág partjára, még a szép sárga, illatos kukoricza málé kedvéért sem hagyta el, de ott nézte a habok játékát napestig.

Hanem hát ennek a gyönyörű életnek véget vetett a tizenhárom esztendő. — Mert azon a szomorú virradaton, mely rá tizenharmadik születése napját hozta, így szólt hozzá édesanyja:

— Janó, elmégy itthonról, így szokta ezt minden fiú, így tett apád is.

— Tudom. Add hát ide a tarisznyácskát anyám.

Aztán nyakába akasztotta apai, anyai örökét, meg egy köteg drótot — a tót gyerekeknek is kverében van a drótozás, mint a cigányrajónak a hegedülés — és szö mo-

ruan arra fordította arczát, honnan a Vág haragos, mégis kedves zugása hallatszott, megcsókolta anyját és elment.

Elkezdte járni a világot, mit apja bejárta százszor, melyben most is kereste, de nem találta kenyérét.

Három esztendő pergett le ezután. Janó hazakerült. Egy kicsit megnőtt — vajjon mi növesztette volna nagyra, talán a nyomorúság? — egy kicsit derekabb lett és félig-meddig megtanult magyarul.

— Aztán hoztál valamicskét Janó — kérdezte édesanyja.

Janó kifordította zacsokját. Bizony üres volt ez.

— Bádóg edények vannak már anyám a parasztnál is.

— Haj! verje meg az Isten! Apád is egyre ezt panaszoja.

— Hát ő?

— Karácsonykor volt.

Aztán kiment Janó a Vág partjára. — Mást értett most a hullámok zugásából. Mikor réges régen — neki úgy tetszett, lehet már száz esztendeje is — elment, gyerek volt. Most, mintha aggastyán lenne. Lelkében keserű gyűlölet lakott. Haragudott kegyetlen nagyon, nem tudta kire, de érezte. Hogy miért járja a szegény tót gyerek ezt a világot? Miért kell neki bolyongani, ott-hagyni a rongyos viskót, melyben először szívta magába az élet lehet? Vagy miért kergetik el a szegény tót gyereket a palotának kapujából is, mikor dideregve, fázva, éhesen meghuzódik aláta. Az utcán mért szaladnak utána csufolódva más gyerekek, miért ugatják meg a kutyák is, holott ő nem vétett senkinek, nem kér semmit, csak pár törött lábost, mit megdrótozhasson pár filér-

ért. A Vág tajtékzó hullámai szeme közé fröcsesentek, mert sűrű cseppek hulltak belőle. Gondolatait léptek zavarták.

— Te vagy Janó?

— Te vagy Marinka?

— Én vagyok.

— Hogy megnőttél te Janó.

— Milyen szép lettél te Marinka.

— Emlékszel te Janó, mennyit gurultunk le együtt a hegy lejtőjén?

— Emlékszem Marinka. Felmentünk egy darabon, hasra fektüdtünk, megfordultunk és sebesen karikáztunk le, mint egy görgeteg.

— Hahaha! Te Janó, én szeretnék most is úgy karikázni lefelé.

— Ül le mellém Marinka.

— Mesélj kekem Janó, szép a világ?

— A világ nem szép és az emberek nagyon rosszak. Az az egész nagy föld, mit bejártam, nem ér annyit, mint ez a talpallatnyi föld a Vág partján, hova lábaid leteszed, Marinka. Azért a sok nagy házért, honnan kikergettek, nem adnám azt a rongyos kis kunyhót, hol születtem. Tótfiú nem élhet már meg a világon. Hisz annyi, de annyi ember van — nagy urak, Marinka — hogy nem esoda, ha éhen halunk köztük.

— Szegény Janó.

— Mért sehajtottál Marinka? Sajnálsz engem?

— Nagyon sajnállok, Janó, annyi sokat gondoltam rád.

— Marinka, én holnap már újra elmegyek. Kijössz ide, ha a hold tányérja megfürdik a Vág vizébe?

— Eljövök Janó.

El is ment, ki is jött mindkettő. Nem sokat beszéltek. Csak nézték, hol a holdat-

Andrássy, aki maga is erősen ragaszkodik a 67-es alaphoz, igyekezni fog ebben az értelemben megegyezés teremteni; pozíciót a következő keretben fognak mozogni:

az új kormány természetesen a lex-Danielt nem létezőnek jelenti ki;

követeli az itt Staats nothwendigkeitenek keresztelt javaslatok békés elintézését;

ezek után rátér a választási reformjavaslatra és ebben elmegy azon határig, melyet maga az ellenzék szab;

nem zárkózik el semmiféle magyar belügyi újítástól, sőt kész bizonyos kisebb jelentőségű ügynevezett nemzeti engedményre is, de határozottan tiltakozik akár a gazdasági, akár a közjogi kiegyezés megbolygatása ellen; ebben az irányban a korona nem hajlandó semmiféle engedményre és mereven ragaszkodik a 67-es alaphoz.

Szóval: Bécsben azt hiszik, hogy azon az áron, hogy a király fogadja Kossuth Ferencet és beleegyezik abba, hogy elveiket feladó függetlenségi bevonuljanak a többségbe és a kabinetbe, meg lehet venni Magyarországot.

Ezt a balhívet Tisza szofizmája teremtette, hogy a nemzet többsége mégis a 67-es alapon áll. Ha a függetlenségi párt megkapta volna az abszolút többséget, másképen beszélne és ha a fenti alapon nem sikerül a megegyezés — amint nem sikerülhet, mert nem lehet az ellenzékétől feltételezni, hogy egyéni hiúságok kielégítése kedvéért elvtagadó lesz — eljuthatunk új választáshoz, melyben az lesz a kérdés, hogy kell-e a nemzetnek hatvanhetes alap, vagy sem?

A nemzet válasza kétségtelenül az lesz, hogy nem kell, de Bécsben ezt ma még nem hiszik.

az égen uszkált, hol a Vág vizén terjeszkedő sötét, lomha árnyakat, hol egymás arcát. Ezt nézték legtöbbet. Egyszer megszólt Janó:

— Hozok majd neked egy selyem pruszlikat valót meg egy sor gyöngyöt.

— Megvárom Janó.

— Elfogom hozni Marinka.

*

Aztán újra elment Janó. Újra járta a világot. Keveset drótozott, nagyon sokat éhezett. Megunta ezt. Beállott napszámosnak. Túrt szidást, verést, éhességet, nyomort. — Koplalt de mennyit, de azért végre megvolt a pruszli aztán egyszer a fényes gyöngy is.

Elindult haza gyalog. Karácsony előtt két héttel. Ugy számította, hogy Karácsonyra otthon is lesz.

Ropogott a boeskor alatt a hó. Jaj de fázott szegény tót legény. Szinte megfagyott keze lába. Rongyos lett a ruhája. — Megtápták a kutyák, de ő csak ment szakadatlan előre.

— Vajjon nagy lett-e a Marinka? Vajjon várja-e? Vajjon megvárta-e a selyem pruszlikat valót, meg a sor fényes gyöngyöt? Vajjon így? Vajjon úgy?

Olyan melege lett Janónak, mintha nem is farkasfagyasztó hideg lett volna.

Egy este kis falu határában szemben jön vele két kakastollas, szuronyos esendőr. Közrekapják. Kérdik, mi járatban van? Mutassa eselédkönyvét! Nem volt ilyen szegény Janónak. Annyit tudott csak mondani: megy Budapestre Marinkához.

Fogták, vitték. Vallatják. Felültek vele a vonatra, vitték vissza Budapestre, honnan

A képviselőház nem alakul meg.

Megirtuk már, hogy a válságot február tizenhetedikéig aligha oldják meg s ezért a képviselőház megalakulása nem fog megtörténni.

A képviselőház megnyitása elé most egy újabb akadály gördült. Tudniillik február tizenhetedikén a főrendiháznak is meg kell alakulnia, nemcsak a képviselőháznak. — Amde a főrendiházban a korelnök intézményét nem ismerik; ott már az alakulásnál kell elnöknek lennie, akit tudvalevőleg, a király nevez ki. Kérdés, vajjon a lemondásban levő kormány feljogosítottan fogja-e magát érezni, hogy a királynak erre vonatkozólag javaslatot tegyen.

A most kinevezett főrendiházi elnök öt esztendeig viseli ezt a méltóságot, ugy, ha ez a kinevezés a bukott kormány előterjesztésére történnék, akkor az utána következő kormány — noha talán más elnököt óhajtaná, — nem tehetne semmit.

Ha tehát a krízis február hó tizenhetedikéig véget nem ért, a képviselőház összehívását királyi kéziratral elhalasztanák.

A győztes ellenzék ünneplése.

A budapesti egyetemi ifjuság tegnap este fátylas zenével ünnepelt rendezett a szövetkezett és győztes ellenzék tiszteletére.

A fátylas menet rendkívül nagy arányú volt és lelkes hangulatban, rendezés nélkül folyt le. Fél Budapest talpon volt, sok házat kivilágítottak, egész sereg cigányzenekar játszott a fátylas menetben. Az ünneplés a megállapított sorrendben folyt le. Kossuthot, Apponyit, Bánffy, Zichy Aladárt és Andrássyt üdvözölték. Valamennyi szónok az ellenzék győzelmét ünnepelte.

A gazdasági nehézségek.

febr. 5.

A szabadelvű párt előkelő közgazdasági szakférfiának véleményét tükrözik vissza a következő fejtegetések:

— Tagadhatatlanul nehéznek látom a

helyzetet akármelyik oldalról, akármelyik szempontból is tekintsem. Sőt tovább megyek. Ebben a pillanatban még egyáltalán nem látok életképes kibontakozási módot. Azt az egyet azonban kétségtelennek tartom, hogy a helyzet mindenféle nehézségei között legóriásabbak azok, melyek gazdasági téren tornyosulnak.

helyzetet akármelyik oldalról, akármelyik szempontból is tekintsem. Sőt tovább megyek. Ebben a pillanatban még egyáltalán nem látok életképes kibontakozási módot. Azt az egyet azonban kétségtelennek tartom, hogy a helyzet mindenféle nehézségei között legóriásabbak azok, melyek gazdasági téren tornyosulnak.

— Tekintse csak egyszer a gazdasági helyzetet. A monarchia két állama között ma vámterületi közösség áll fenn 1907-ig.

Már most a kérdés az, mi lesz 1907. után? Vagy inkább, milehet 1907. után? Vagy inkább, milehet 1907. után? Tudjuk, hogy egy további vámszövetség tervezete a parlamentek előtt van. Vajjon számíthatunk-e e megállapodások elfogadására? Magyarországon mindenképen nehéz volna egy kormánynak helyzete, a melyik a vámterület közösségét venné programjába. A megnövekedett függetlenségi párt alig-alig tenné lehetővé a vámkérdésnek a közönség alapján való megoldását.

— De hát tegyük fel, hogy elvégre a közös vámterületnek és az olyan becsületes kiegyezésnek, mint a Széll-Körber egyezség akadna többsége a magyar parlamentben. Am az teljesen kivan zárva, hogy Ausztriában a kiegyezési javaslatok letárgyaltathasanak. Ennyire a legvérmesebb optimisták reménységei sem terjednek. Gautch ur boldog lesz, ha kap budgetet, ujoncot és még egy-két államszükséglet jellegével bíró törvényt. Ebből most már az következik, hogy mint szabad állam szabad állammal a népképviselőlet útján nem intézhető el a kiegyezés. Megint csak valami szurrogátumhoz kellene nyulni. Teszem azt a 14. §-hoz. De hát képzelhető egy ilyen vállalkozás a mai helyzetben? Hiszen a 14. szakasz alkalmazásához nem mertek nyulni akkor, a mikor a magyar kormányok háta mögött kompakt, hatalmas többség ült, hogyan nyuljanak tehát ma, ellenzéki többség létében? De még hát a 67-es alapon álló pártok sem kephatják meg a 14. szakasz alapján való gazdasági rendezésre és ez ellen például a néppárt és az új-párt végletekig menő harcot folytatna.

Ebből pedig az következik, hogy 1907-én túl a gazdasági jövő legalábbis kétséges. Igen át, de a Tisza-kormány Németországgal is, Olaszországgal is szerződött 1917-ig, tehát tíz évvel a monarchia két állama közötti rendezés határidején túl. Ezek a külföldi szerződések ennek dacára a közös vámterület alapján kötettek s a jövő, 1906-ik februárjában lépnek életbe. Ennek egyenes, elengedhetetlen következménye, hogy a kiegyezést jövő év februárig, tehát egy éven belül feltétlenül biztosítani kell szintén 1917-ig, a mig a külföldi szerződések tartanak. Mert ha önálló vámterületre készülünk átlépni 1907-ben, akkor a nemzetközi szerződések a parlament által el nem fogadhatók. Itt tehát már nemzetközi komplikációk előtt állunk. A monarchia által parafált szerződéseknek idehaza való elfogadása vált igen bizonytalanná. Azt hiszem, nem eselődöm, ha azt állítom, hogy Bécsben is ez a kérdés okozza a legtöbb nehézséget és erről foly mostanában a legtöbb szó a király kabinetjében.

ében, szomjan, fázva, félig megfagyva gyalogolt idáig.

Ott leszállva a vonatról, újra közrefogták, kísérték a rendőrségre. Nagy volt a tolongás. Janónak eszébe jutott a Marinka. Eszébe jutott a Vág haragos zugása és neki is nagy harag, nagy merészség költözött szívébe.

— Erre menjünk, tekintetes uram — és vezette a nagy tolongáson a merész kakastollasokat... Mikor a tömegnek kellő közepében voltak, eltűnt a Janó. — Eltűnt, mintha csak a föld nyelte volna el. Befordult a legközelebbi sarkon és rohant át az utcákon. Rohant, mintha ezer sárkány üldözte volna.

És elindult újra gyalog a Marinkához. Lesoványodott, vértelen arcát a hideg sem tudta kipirosítani. Nem mert a falvakba bemenni, félt, újra elfogják. Már csak három nap volt karácsony előtt. Sietett a Janó. — Megint elkerülte a falut. Sűrű erdőbe ért. Fújta a hideg, dermesztő szél a jeges havat arcába, szinte a velőt marta csontjaiban. — Metsző fájdalmat érzett minden tagjában. Nem bírta tovább, lerogyott egy fa alá. Szoritotta a szívéhez a selyempruszlikra valót, aztán lehajtott szegény, fáradt fejét egy fatörzsre. Megjelent előtte Marinka szép, gömbölyű, piros orcája, hófehér ingvállja, mosolygó szeme. Ő is mosolygott és susogta fájdalma önkívületében:

— Elhoztam Marinka — és így mosolyogva elaludt... És szoritotta örök álmában a selyempruszlikra valót szívéhez.

Ott a Vág mentén pedig kijár a Marinka a Vág partjára és kérdegeti az örökké csacsogó hullámokat:

— Mikor jön meg a Janó?

NAPI HIREK.

Foltényi Vilmos temetése.

— febr. 5.

Elkísérték utolsó útjára a jó öreg Foltényi bácsit. Nema hozzá tartozói, rokonai, gyermekei mentek a koporsója utá, mert hisz egyedül állott a világban, hanem az igaz barátai, akik életében becézgették, ifjú pályatársai, akik az általa kitaposott uton haladnak előre, törnek fölfelé.

Amilyen egyszerű volt az élete, oly egyszerű volt a temetése is. A Csapó utca 19 szám alatti sírházban K. Tóth Kálmán ev. ref. lelkész mondott megható költői lendületű, bensőséges, szép beszédet, utána a diák kántus dalokat énekelt. A szertartás bevégezte után a debreceni szintársulat tagjai váluokra emelték a koporsót és elhelyezték a négy lovas gyászhintóban. Majd megindult a menet a Csapó, Sas és Kossuth-utcakon a színházhoz. Ott leemelték a szintársulat tagjai a koporsót a kocsiról és az előcsarnokban álló ravatalra helyezték.

A színház egész környékét szinte ellepték a közönség antyira, hogy oda jutni majdnem lehetetlen volt. Az előcsarnokban a körül gyülekezett az előkelő közönség. Ott voltak: gróf Dégenfeld József, Oláh Károly tanácsnok, a debreceni kaszinó küldöttsége, a szintársulat összes férfi és női tagjai és mindazok a város művelt köreiből, a kik méltányolni tudják egy hosszú, sikeres színész pályát nemzeti és közművelődési érdemeit.

A színházi férfiak Mért oly borús... gyászadala után Mándoky Béla nyugdíjas színész bucsuztatta el az elköltözött pályatársai és a debreceni közönség nevében. Ez a bucsuztató könyvecskéig meghatotta a gyászoló közönséget. Utána az országos színész egyesület nevében Csiky László vett bucsut Foltényi Vilmostól.

Ekkor ismét kivitték a koporsót a gyász hintóra és lassu léptekben megindult a menet a Kossuth-utca végéig a temetőbe.

Senkije sem volt az öreg Foltényi bácsinak és mégis mindenki úgy érezte, hogy kötelessége elkísérni utolsó útjára, honnan nincs többé visszatérés.

A sir, mely befogadta az elhunyt nagy porhüvelyét, ott van közvetlen Foltényiné Szabó Amália sirja mellett.

A két szerető szív, mely három év óta nélkülözötte egymást, most végre egyesült, a minden fájdalmat meggyógyító halálban...

— **Istentiszteletek.** Református templomainkban ma a következő lelkészek tartanak istentiszteletet: Nagytemplomban: Kollósvári Mihály. Kistemplomban: Diesóffy József. Újtemplomban: K. Tóth Kálmán. Iszópályai templomban: Szele György. Szegényházban: Hajdu Zsigmond. Csapókerti imaházban: Kovács János. Az adakozások mindenik templomban a főiskolai szénior javára történnek. — Az ágost. hitv. ev. templomban holnap d. e. 10 órakor az istentiszteletet Materny Lajos főesperes végzi.

A rom. kath. templomban. Reggel 6 órakor miséznek Kampell József, 7 órakor és 8 órakor egyik kegyesrendi tanár, 9 órakor Mellán István utána Kampell József prédikál, háromnegyed 11-kor miséznek Molnár K. Dezső, fél 12-kor Nyári Ignác. Délután fél 3-kor Dr. Wolafka Nándor v. püspök, prépost, plébános keresztény tanítást tart, 3 órakor lytánia, 4 órakor a rózsafüzér társulat hónapos ájtatosságát tartja szintén Dr. Wolafka Nándor v. püspök, sz. beszéd, körmenet és lytániával.

A gör. katk. kápolnában: 6 órakor reggeli istentisztelet; délelőtt 9 órakor sz. mise; délután 3 órakor vespere, 4 órakor rózsafüzér ájtatosság.

— **Dr. Bartha Béla előadása** iránt város szerte nagyon érdeklődnek. Egyes kérdezősködők felvilágosítására közöljük, hogy az előadás a szocializmus nagy kérdéseit fogja megvilágítani. A négy szerdára tervezett előadás f. hó 8-án kezdődik d. u. öt órakor a kereskedelmi akadémia dísztermében. A belépés teljesen ingyenes.

— **Szavaltat délután a szabad iskolában.** Megemlékeztünk már arról, hogy a főiskola ifjusága milyen lelkesen karolta fel a szabad iskola népszerűségi törekvéseit. Ma a kollegium legjelesebb szavalói fogják ugyan azoknak a költőknek verseit előadni, a kiknek életéről, működéséről a múlt hetekben a szabad iskolában már folyt a tanítás. — Négy helyen lesz szavaltat. Csokonai költeményeit a Kossuth u. 52 számú iskolában adja elő Tóth Sándor a ki szavaló tehetségével és irodalmi Társulat minapi ünnepélyén általánosan feltűnt. Arany János költemetének tolmácsolására maga Kiss Pál, az irodalmi Társulat elnöke vállalkozott a kollegium VI. sz. akadémiai termében. Vörösmarty költeményeiből Göbel Károly joghallgató fog szavalni a reáliskola tornatermében, míg Petőfi lánglelkét Szilágyi Dezső és Oláh Béla szólatatja meg a vármegyeháza termében. Mindenütt vasárnap három órakor kezdődik s mindenüvé ingyen mehet akárki, a ki csak a költészet iránt érdeklődik.

— **A helyi vasút villamosá alakítása** tárgyában kedden e hó 7-én délután értekezletet fognak tartani a városi tanács és a helyi vasút kiküldöttei. Ezen az értekezleten fognak végérvényesen dönteni az átalakítás módjait felett.

— **Honszerelem.** A Szabadság mai számának közleményei közt a Honszerelem című cikkre e helyen külön is felhívjuk az olvasó figyelmét. Gróf Vay Gáborné, a nemes lelkű berkeszi nagyszony irta ezt a magyar honleányhoz méltó nemzeti fohászt, mely a Debreceni Protestáns Lap február 4-iki számában jelent meg. Ez a kitűnő egyházi lap dr. Ferenczy Gyula szerkesztésében rendkívül megerősödött és gyakran közöl feltűnést keltő, jeles dolgozatokat.

— **A kivándorlás okai.** A belügyminiszter n. múlt hetekben kérdésintézet Hajdu megyéhez, hogy mi az oka e folytonos kivándorlásnak és nem-e ügynekök csábítják kivándorlásra a népet. Az alispán erre felhívta a megyebeli főszolgabírókat — hogy kísérik figyelemmel mi készíti a lakosságot — a kivándorlásra. A főszolgabírók a felhívásra beküldött jelentéseikben azzal, okolják meg a kivándorlás okát, — hogy a kivándorlók alig egy- vagy két hónap leforgása alatt nagy összegeket küldenek haza hozzátartozóinak, mert mihelyt kérkeznek, rögtön munkába állhatnak és jól fizetik őket. Míg itthon a munka szünetel és alig tudnak annyit keresni, hogy száraz kenyerük legyen. Bizony szomorú dolog mikor a magyar ember hazáját azért hagyja el, mert minden napi kenyerét — sem tudja megkeresni.

— **A községi iskolaszék ülése.** Tegnap délután 5 órakor a községi iskolaszék Kovács József polgármester elnöke alatt a városháza közgyűlési termében ülést tartott, Miskolc Jenő, Derekassy István, Oláh Károly, Aczel Géza, Király Gyula és Molnár Ferenc tanító. Juhász József a gazdasági ismétlő iskola szaktanítója betérjeszti az iskola mezőgazdasági, szőlőtelepi és főiskolai üzentervezetét, amit az iskolaszék tudomásul vett. Azután a gazdasági ismétlő iskola gondnokául megválasztották Oláh Károly tanácsnokot, aki felkérte az elnök polgármestert, hogy a ministeri utasítás értelmében ossza be az iskolaszéki tagokat, a felügyelet gyakorlására. Letárgyaltak még néhány folyó ügyet és végül megállapították a tanyai

tanítók részére utazási költség megtérítése és 2 korona napi ellátási költséget.

— **Halálozás.** Nyiregyházán elhunyt Benes László, nyiregyháza volt polgármestere és volt országgyűlési képviselője életének 64-ik évében. Az elhunyt egyike volt a város legnépszerűbb emberének s a város érdekében igen sok jót tett.

— **Az első petíció.** Kedden megy be a kir. Kuriához az első petíció, a gyulai függetlenségi és 48-as párt nyújt be a Eszterházi Kálmán mandátum ellen. A választáson a függetlenségi párt jelöltje, ifj. Náday Lajos 13 szavazattal maradt kisebbségben. A hatalmas perirat, amelynek elkészítését Nagy Dezső dr. vállalta el, a megsemmisítésre alkalmas okok egész légióját sorolja fel. Elmondja, hogy halottak helyett huszan szavaztak le, akik fejünkint husz koronát kaptak. Fejtétlenül érvénytelenítendőnek tartja a kérvény azt a 31 szavazatot, amit füst-jog alapján olyanok adtak le, akik más jogaim már előzőleg lezavaztak. Ez a kérelem jogilag is nagyon érdekes, s alkalmat fog nyújtani a fog a kuriának egy elvi jelentőségű határozat hozatalára. Ez 51 feltűzött szavazat leszámítását kéri a petíciójától, s egyúttal annak kimondását óhajtja, hogy a Kuria mondja ki, hogy a mandátum 38 szótöbblet alapján Mádty Lajost illeti meg. A kérvény végül a vizsgálat mellőzésével kifejezetten kéri, hogy a kuria az Eszterházi leadott 81 érvénytelen szavazat leszámításával jelentse ki Mádty Lajos függetlenségi jelöltet a gyulai kerület országgyűlési képviselőjének.

— **Elhunyt temetkezési vállalkozó.** A város egyik derék polgára, Dankó Mihály temetkezési vállalkozó tegnap reggel meghalt. A gyászba borult család a következő jelentést adta ki Dankó haláláról: Szomorodott szívvel tudatjuk felejthetetlen szerető, gondos atyánk, sógor, nagybácsi, nász és jó rokon néhai Dankó Mihály f. hó 4-én, reggel 2 órakor, életének 63 ik évében, rövid szenvedés után történt esendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei folyó hó 6-án, délelőtt 10 órakor fognak Széchenyi-utca 28. sz. háznál, az ev. ref. egyház szertartása szerint tartandó rövid ima után a Cegléd-utcai temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Végtesztességiételére rokonainkat, jó ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. — Debrecen, 1905 február 4. Bánatos gyermekei Dankó Béla jegyesével Nagy Erzsikével, Dankó Erzsike férjével Gyulai Gábor m. kir. honvéd főhadnaggyal. — Násza öz. Gyulai Lászlóné szül. Matolcsy Mária, számos közeli és távoli rokonok nevében is. Béke legyen drága porai felett!

— **Angelotti Vilmos meghalt.** Angelotti Vilmos aki kilenc év nyári hónapjaiban annyi kellemes órát szerzett a debreceni közönségnek e hó 2-án este Budapesten 43 éves korában meghalt. Angelotti már öt hónapja feküdt betegen és állapota ez idő alatt oly sokszor vált válságossá, hogy már hetekkel ezelőt halálhíre kelt Debrecenben. Hosszu szenvedéseire már megvállás volt az örök enyészet és mindnyájan részvételt vagyunk az özvegye iránt.

— **Iparosok gyűlése.** Az iparosok ma délután a csizmadia árucarnok helyiségében Csapó utca 17 szám alatt gyűlést tartanak. A gyűlésen tárgyalni fogják az ipartestületi vezetőség jelölt bizottságának megválasztását, továbbá a vezetőség működése kerül megbírálás alá. Szóba jön az elnök választás is, ugyanis a mostani elnöknek Tóth Kálmánnak mandátuma a múlt év végén lejárt és az új választás a közel napokban lesz.

— **A színházi karzat.** Mile Pál rendőrfogalmazó, aki tegnap este ügyeletés volt a színházban jelentést tett a főkapitánynak, hogy a karzaton, melyre hatóságilag csak 350 egyének szabad menni, 458 egyént talált. Tehát 108-al többet, mint a menyinyi engedélyezve van. Ezt a jegyszedőknél talált szelvényekből állapították meg, tehát hiteles.

— **Magyar képek.** Két okos és lelkes magyar ember Bilkei és Óvári Debrecenben magyar képterjesztő és kiadó műintézetet alapított, melynek az a hazafias célja, hogy a magyar családok szobáinak falairól kiszorítsa, száműzze az idegen szellemű, többnyire német mázalmányokat, értéktelen német tájképeket és életképeket. Nagy dicséretes a törekvés, derék a munka, melyre ez a műintézet vállalkozott. Kívánjuk, hogy sikere teljes legyen. Két gyönyörű képpel már meg is üzenték a háborút az idegen silányságok ellen. Az egyik Rákóczi, a másik az 1848-iki szabadságharc dicsőségét ábrázolja. Erdemes rá mindakettő, hogy minden magyar család megvegye s kidobja e szép nemzeti szellemű képek kedvéért a házát éktelemtől idegen olajnyomatokat. Melegen ajánljuk a hazafias közönség szeretetébe Bilkei és Óvári műintézetét.

— **Baleset a színházban.** Tegnap este a színházban baleset történt Baráz Albert lakatos tanonc a karzatról nézte az előadást és közben le akart jönni, de a lépcsőfokon megcsuszott és olyan szerencsétlenül bukott le, hogy kitérte a bál lábát. A szerencsétlenül járt fiút beszállították a kórházba.

— **Jeles orvosok bizonyítják,** hogy esz és köszvényes betegek a híres Zoltán-féle kenőcsevel gyógyították meg s ezért jó azt mindenkinek tudni, hogy ott, hol esz és köszvényes megbetegedések fordulnak elő, nem kell sok mindenféle próbálkozni, hanem hozatni kell egy üveg Zoltán-féle kenőcset s akkor pár nap alatt meggyógyul a beteg. Egy üveg ily kenőcs ára 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest, V. Szabadságtér.

— **A pénzügyminiszter esküvője.** Amiről régen sugdosnak és amiről az utóbbi hónapokban sokat írtak is, az tegnap ténnyé vált. Lukács László m. kir. pénzügyminiszter tegnap délelőtt a hatodik kerületi anyakönyvvezető előtt házasságra lépett özvegy királdi Herz Zsigmondné szül. Freienfeld Róza asszonnyal. Tanuk voltak báró Fejérváry Géza v. b. t. t. a magyar testőrgárda parancsnoka és Granzenstein Béla v. b. t. t. a pénzügyminiszteri államtitkár. A pénzügyminiszter a holnapi rendes kihallgatást nem tartja meg.

— **Leleplezett tolvaj szövetséget.** E hó 1-én feljelentést tett a rendőrségen Fürst Béla a Hazám kávéház tulajdonosa, hogy lakásáról egy párnát elloptak. — A lopással Varga Róza nevű cselédjét gyanúsította, akit a rendőrség rögtön vallatóra fogott. A lány eleinte tagadott mindent, de később bevallotta, hogy ő követte el a lopást és a párnát Szintás Józsefné Simonffy utcai lakosnál helyezte el. A rendőrség erre Szintásnéknél házmotózást tartott mely alkalommal temérdek lopott holmit talált egész rakás ruhamemű, szalonna, hus, zsír volt elrejtve a lakásban. Nyomban letartóztatták az asszonyt és megindították a vizsgálatot ellene. — Ugyanazon a napon mikor az asszonyt letartóztatták, panaszt emelt a rendőrségen Medgyaszay Sándor hentes, kocsisa Sipos Károly ellen, aki állandóan lopta az üzletben lévő hentes árukat. A tolvajlegényt Bardócz biztos csakhamar kézrekerítette, és azonnal tagadott mindent. Mikor végre vallomásra lehetett bírni, a rendőrség egész tolvaj szövetségetnek jött a nyomára, melynek tagjait az említettek kivül még Pócsi Ferenc és Özv. Sipos Károlyné is rövidesen bekerültek a rendőrség fogházába. — A banda tagjai állandóan üzték a tolvajlást és ahol csak megfordultak, mindenütt loptak. Az üzletekben legtöbbször Varga Róza működött. Az így összelopkodott holmikat Szintásné, Siposné és Sipos Károly lakásaira hordták. — Alig van üzlet Debrecenben, melyet a tolvaj társaság meg ne loptat volna, különösen a kisebb üzletekben működtek és ebben a legnagyobb ügyességet Varga Eszter fejtette ki. A rendőrség az ügyben a vizsgálatot tegnap este befejezte és ma délelőtt a tetteseket átkísérik az ügyészség börtönébe.

x **Ügyes,** intelligens utazókat keresünk magas jutalék esetleg fix fizetéssel azonnali belépésre. Kazinezy Könyvkereskedő Rt. Debrecen, József-kir.-herceg-u. 8.

x **A világ leglopp lapja** a „Karikás” s mégis 62 és fél kr. negyedévre. Egyes szám ára 5 kr. Mindenütt kapható.

x **LETZTER JÓZSEF fényképészeti-festészet és fényképnagyítási műterme** Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő ki-raklatban

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Honszerelem.

Azt kérdezitek tőlem, hogy mi a honszerelem? Hát nem volt édes anyátok, a ki testével takargatott s szívével táplált s a futó szélről is féltett benneteket?

S nem emlékeztek az erős atyára, ki értetek küzdött, fáradott s övéért az egész világgal is kész volt szembe szállani?

A honszeretet az édes anyának önfeláldozó hűsége a gyermekeiért, és az apának büszke gondja és önteltsége, melylyel fia-ira néz.

És a honszeretet még ennél is több. Nem ismeritek a dalt a hű fokföldi népről, a levert Transválról, melynek

... mezőin siri seend honol,
Elhunyt a sok hős!
Két árny borult rá: szolgaság s nyomor.

Nézzünk csak szívébe minden hur anyának.
A bu, a kin ott régen megkövült,
Rideg hajlék tűzhelye rég kihült;
Nincs tavaszuk, elvette, a ki adta,
Nem ostromolják az eget miatta,
Nem kérés Istent: kincsünk, gyermekünk,
Szabadság — csak azt add vissza nekünk!

Nem hallottátok, hogy a hős japáni azt válaszolja a résztvevőnek: Ne sajnáld elesett két szép fiamat. A hazáért haltak és én büszke vagyok rájuk.

S nem emlékeztek azokra a mesebeli időkre, midőn e szó hangzott nálunk is, hogy előre! midőn Aradnak véráztatta földén 13-an haltak dicső halált.

S nem tudjátok, hogy a nagy Battányinak ki vitte börtönébe a gyilkot: hitvese! S nem, hogy a halhatatlan Széchényi mi kergette a tébolydába s mi adta kezébe a gyilkos fegyvert: a hazán kétségbeesett lelke és öнкеze!

Erős a szeretet, mint a halál, de a honszerelem a halálnál is erősebb.

Gyöngé asszonyt Eger vár hősvédőjévé, elesett férje bosszulójává avat. Kaszával, cséppel fegyverkezett népet, ágyuk és sáncok ellen ostromra indit. Egymással viszálykodó feleket egy táborba egyesít, hogy ellenállhatatlanok legyenek.

Nagy erős érzélem a haza szeretet. Másokon látom, de csak lelkemmel tudom másoknak is megvilágosítani. Csak egy fiam van. Kedves, szép, egészséges és jó. Büszkeségem és gyönyörűségem — minden reményem — egyetlen boldogságom. Csak ez az egy van.

De kérje el tőlem a Haza bármikor, bármely órában odaadom, készségesen; két kezemmel kötöm fel a kardot oldalára magam.

Tudjátok-e, értitek-e most már, hogy mi a honszerelem?

Berkesz, 1905. jan. 27.

Gróf Vay Gáborné.

Mulatságok.

A Szt. Erzsébet egyesület házi-estélye. Az Arany Bika nagyterme tegnap este ünnepi díszet öltött magára és szorongásig megtelt jókedvű fiatalokkal, a Szt. Erzsébet egyesület táncestélye alkalmából. A szebbnél-szebb fiatal leányok és szép asszonyok repülve siklottak tova ifjú táncosaik karján a keringő ütemeire, melyhez a 39. gy. ezred zenekara szolgáltatta a zenét. De volt csárdás is bőven, melyet Rácz Gyula

muzsikájára jártak hajnalig. Az első négyest két sorban 100 pár táncolta. Az estély főnyesen sikerült s ez a buzgó rendezőség érdeme, mely már hetekkel előbb minden lehetőt elkövetett a táncestély sikere érdekében. A megjelentek között ott láttuk városunk társadalmának színe javát, többek között jelen voltak:

Dr. Wolafka Nándor, gróf Dégenfeld József, gróf Nedwitz Alfréd, Papp János, Nagy Győző, Majorszky Antal őrnagy, dr. Czeglédy Mihály, Siegmeth Károly, dr. Keresztes (Szoboszló), Mezey Ottó, Békessy László, Agricola Adolf, dr. Sárváry Gyula, dr. Bruckner Ernő, dr. Derekassy István, Eekensberger György, Kressels őrnagy, Kernhoffer József, Aczél Géza, Nagy Géza ezredes, dr. Irinyi István, gróf Tisza István.

A hölgyek névsora ez:

Asszonyok: Agricola Adolfné, Aczél Gézáné, Brunner Edéné, Bartók Agostné, Budaházy Albertné, özv. Bogdán Zsigmondné, Békessy Lászlóné, Bosznay Istvánné, dr. Balkányi Miklósné, dr. Bruckner Ernőné, Bartha Istvánné, Berger Jenőné, Czeglédy Józsefné, Csanak Józsefné, dr. Czeglédy Mihályné, Dombrova Lászlóné, dr. Derekassy Istvánné, Demetrovics Pálné, Dömsödy Imréné, Dezső Ferenczné, Des Combes Henrikné, Édes Rezsőné, Éricz Ernőné, Eekensberger Györgyné, Füleky Pálné, Gyenes Kálmánné, Gárdos Károlyné, Gyémánt Samuné, dr. Galánffy Jánosné, Geiger Simonné, özv. Hamar Károlyné, özv. Hrabéczy Antalné, Hutiray Béláné, Hepke Oszkárné, Horváth Andrásné, Horváth Bálintné, dr. Irinyi Istvánné, özv. Jablonczay Kálmánné, Kretz Richárdné, Kövy Lajosné, gróf Klebsberg Béláné, dr. Körösy Kálmánné, Kunze Gusztávné, özv. Kereszt-falvy Antalné, Kacsoszky Gyuláné, özv. Körmeny Lászlóné, Lukács Gézáné, Lám Sándorné, özv. Lédererné, Lux Albertné, dr. Lenfelder Arthurné, Latinovics Mihályné, Letzer Józsefné, özv. Mayer Emilné, Münich Gusztávné, Mérey Ottóné, Miskolezy Lajosné, Márkus Miksáné, Nagy Győzőné, Nevecky Ferenczné, dr. Nagy Lajosné, Nagy Gézáné, Papp Jánosné, Potorán Istvánné, Rotinger Józsefné, Rutter Emilné, özv. Ruzska Istvánné, Revicky Lászlóné, dr. Sárváry Gyuláné, Schusztar Jánosné, dr. Somogyi Zoltánné, Stern Péterné, Széll Gézáné, Szarukán Sándorné, Szentkirályi Tivadarné, Szávay Gyuláné, Szilágyi Imréné, Szabó Kálmánné, dr. Széll Kálmánné, Tikos Istvánné, Takács Ferenczné, Tröster Károlyné, Tolnay Kornélné, Török Péterné, Tóth Istvánné, dr. Ujfalussy Józsefné, Várady Gézáné, Veklin Sándorné, Wolafka Antalné, dr. Winkler Jenőné, Zachorszkykyné, Zádor Józsefné, Zádor Lajosné.

Leányok: Antal Margit, Bartók Bella, Budaházy Gizi, Balázs Maresa, Békessy Ilonka, Bartha Irén, Czeglédy Margit, Demetrovics Duci, Des Combes Gombes Gizella, Domanitzky Teréz, Erlicz Otti és Pálka, Eekensberger Pelargia, Fauszt Mariska, Hrabéczy Anna, Hutiray Etta, Hepke Margit, Horváth Irén és Gizi Horváth Ilonka, Havas Etelka, Henic Klára, Hochmann Celestin, Jablonczay Lenke, Káfká Róza, Kemény Irén, Kronensfessl Rolla, gróf Klebsberg Margit, Ella és Valci, Keresztfalvy Berta, Lukács Irén, Lajosy Mariska (Gyoma) Lux Olga, Latinovics Ida és Olga, Mosolygó Mariska, Münnich Jolán, Mérey Otília, Potorán Margit és Stefi, Rutter Sári és Ilonka, Riesz Eliz, Somogyi Irén, Siegmeth Irma, Stern Matild és Ilonka, Somogyi Mariska (Szerenes), Szabó Gizi és Berta, Szarukán Klára, Szilágyi Margit, Szabó Kata, Takács Gabi, Toronykési Erzsike, Török Olga, Ujfalussy Vera, Vizner Lujza, Volovitz Leopoldinn, Zádor Irén és Nelly, Zsákmán Margit.

— **A Máv. altisztikör bálja.** A magyar királyi államvasutak altisztái köre kitűnően sikerült mulatságot rendezett, tegnap este a vasuti állomás I.-ső osztályú éttermében sikerült mulatság ismét gyarapította az altisztai kör báljainak számát, melyen megjelent az üzletvezetőség és az állomás tisztái.

kara csaknem teljes számban ott álltak Stingli állomás főnököt, Juhász helyettes főnököt, Berényi forgalmi főnököt, Kerekes dr. pályaorvost, stb. stb. Az ügyes rendezőség a hölgyeket díszes táncrenddel lepte meg. A tánchoz Kiss Pista zenekara szolgáltatotta a jó talpalát valót, s a jókedvű társaság a reggeli órákban oszlott szét.

Kefegyári munkások bálja. Stern József és Testvére kefegyárának derék munkásai, jól sikerült mulatságot rendeztek tegnap este a Margit fürdő dísztermében. A mulatságon részt vettek a tulajdonosok családjaival együtt. Nevezetes nap volt a tegnapi munkásoknak. Tegnap este lépett ugyanis először nyilvánosság elé, a kefegyári munkásokból alakult dalkör. A dalkör tegnapi első nyilvános szereplésével bebizonyította, hogy bátran sorozható városunk többi dalegyleteihez. Hora Károly karmesteré az érdem, hogy a dalokat oly ügyesen tanította be. A dalkör a Himnusz, Népdalokat és népdalegyveleget, adott elő, majd kezdetét vette a tánc, mely Kiss Béla zenekarának hangjai mellett a reggeli órákig tartott.

S Z I N H Á Z.

Műsor.

Febr. 6. hétfő: Szlavijanszka orosz daltársulata.

Febr. 7. kedd: Szlavijanszka orosz daltársulata.

Febr. 8. szerda: Heidelbergi diákélet, színmű.

Febr. 9. esütörtök: Einémult harangok, színmű.

Febr. 10. péntek: Gerolsteini nagy hercegnő, daljáték.

Febr. 11. szombat: János vitéz, daljáték.

Febr. 12. vasárnap: d. u. Tavasz, daljáték; este.

Csiky László ünneplésével Wallenstein halála. Előszőr.

* **Elnémult harangok.** Felette érdekes bemutató előadás lesz ma este a színházban. Rákosi Viktor és Malonyai Dezső irodalmi értékű, nemzeti lélekből fakadt színdarabja az *Elnémult harangok* kerül először színre, kétségkívül nagy sikerrel.

* **Vendégszereplés.** Szerdán vendége lesz a színháznak: Csige Böske lép föl a Heidelbergi diákélet-ben. A Népszínház vendégszereplő tagja egyike a legkiválóbb művésznőknek, akit azonkívül benső kötelék is fűz a debreceni színtársulathoz. Csige Böske ugyanis testvére Hahnel Arankának, a nagy művésznőjének, aki a társulat magosan kiemelkedő legértékesebb tagja és a tavasz virágjában, fiatalon elhunyt Csige Ilonkának a kit méltán sirat nemzeti színészetnek géniusza.

TÁVIRATOK.

Az orosz forrongás.

Pétervár, febr. 4. A január 23-iki utcai tüntetések alkalmával megölt és az akkor megsebesítettek közül elhalt emberek hivatalos névsorát ma tették közzé. Összesen 130 ember halt meg. Valamennyinek megállapították személyazonosságát 11 kivétellel.

Moszkva, febr. 4. A nemesség mai gyűlésén ma a cárhoz intézendő feliratot olvastak fel. A elsőben az áll, hogy a mostani súlyos körülmények között nem alkalmas az idő a kormányforma alapos megváltoztatására. Oroszország módját majd az ország belsejében a rend helyreállítására, ha a háborúnak és a zavaroknak végük lesz.

A japán-orosz háború.

Tokió, febr. 4. Oyama marsall a 25-étől 29-ig tartott ütközetekről szóló jelentésében a melyeket a Hunho melletti csata néven foglal össze, kiténik, hogy az ütközetekben résztvett haderők nagyobb számuak voltak és maga a küzdelem is heves volt. Elkéseredett harc után sikerült az oroszoknak a japánokat visszaverni. Az orosz csapatok, a melyek fedett állásban voltak Szandepunál, január 28-án reggel buzgón tüzeltek a japánok utóórsére. A múlt hó 29-én reggel fél 6 órakor kezdték a japánok Hejkontaj ostromát és fél 10 órakor teljesen elfoglalták. A 4. orosz gyalogezred majdnem teljesen megsemmisült.

London, febr. 4. Az oroszok a Szantiaptunál történt nagy veszteségüket a japán útegeknek tudják be, melyeket ügyesen rejtettek el a fővédőművek mögött. Bebizonyult, hogy a sáncokbau lévő japán gyalogság nagyon is hely tud állni az orosz lovasággal szemben.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, február 3.

Buza kínálat mérsékelt, vételkedv korlátolt. Tartott irányzat mellett 15,000 méter-mázsa került forgalomba változatlan áron. Egyéb gabonanemek változatlanok. Idő: szép.

Buza áprilisra	19.52—54.
„ októberre	17.18—20.
Rozs áprilisra	15.38—40.
„ októberre	13.82—84.
Zab áprilisra	14.02—04.
„ októberre	12.18—20.
Tengeri májusra	14.80—82.
Repee májusra	22.40—60.

Donogán és Somossy

Debrecen, Kistemplombazár

Menyasszonyi kelegye
Vászon — szőnyeg,
Férfi- és női-fehérenemű,
Női divatárak.
Határozott árak.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak Egger mellpasztillái az étvágyat nem ronják és kitűnő ízűek, Doboza 1 korona és 2 korona.

Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, VI., Váci-körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Kapható, Debrecenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nándor, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Dr. Rothschnek V. Emil, Szilcs Ferenc, Tóth Béla gyógyszertárában.

A Debreceni

Hitelbank Részvénytársaság

f. é. február 1-én

megkezdte működését

Kölcsönöket nyújt váltóra, kötelevényekre, értékpapírokra árukra.

Óvadékkölcsönöket ad bérlőknek és vállalkozóknak.

Jelzálog- és törlesztéses amortizációs kölcsönöket engedélyez földbirtokokra és házakra.

a legkedvezőbb feltételek mellett.

Elfogad betéteket betéti könyvecskére és folyószámlára a legmagasabb napi kamatláb melletti kamatoztatás véget vesz és elad mindennemű értékpapírt és ércpénzt, valamint Elfogad megbízásokat ilyenek vételére vagy eladásására és minden a bankszakmába vágó ügyek kötésére Üzleti helyiség Széchenyi utca 1 sz. I em.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás

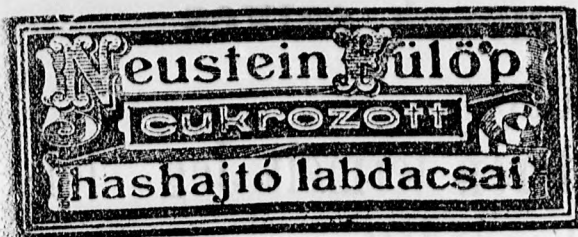
mester utca elején

Bundi utca 4 sz. alatt

egy egészen újonnan épült magas földszintes utcai lakás mely áll felül 4 szoba egy előszoba alól 2 nagy világos pince szoba, egy sötét pincéből.

Kiadó május 1-től.

Ertekezhetni ugyanott

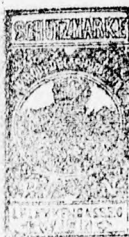
(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használhatók, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill., egy tekercs amely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldetik.

Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

a kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, Plankeng. 6, Kapható: Debrecen: Balázs Ó. Füleki P. Mihálovics J., Muraközy L., Dr. Rothschnek, Tóth B. gyógyszerész urnaknál.

TITKOS

betegségek ellen legjobb szer a

„TRIAS” 31 3—*

2-3 napi befeeszkendezéssel a folyást utóba és fájdalom nélkül felelősség mellett megszünteti. A legrégebbi s legelhanyagoltabb folyásban szenvedők is biztos gyógyulást remélhetnek. — Férfiaknak kor. 2.75 nőknek 3 kor. 54 fill. beküldése után bérmentve küldetik. Feeszkendők külön 1 korona. — Raktár legtöbbször vidéki gyógyszerházaiban. — Titoktartás mellett küldi a készítő is Papp gyógyszerháza Tisza-szentimrén Budapesten Török József gyógyszerháza Király utca 12 és a Főutca 101 szám.

Melviz

A nő legnagyon békesége a szép mell. Törvényesen védve van — a Käthe — féle mellviz, teljesen ártatlan szer. Ára üvegenként 4 frt. használati utasítással.

Mdm. Käthe Menzel,
Wien, XVIII. Schulgasse

Meghívás.

A debreceni Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság
t. részvényesei

az 1905. évi február hó 19-énd. e. 9 azaz kilenc órakor
az intézeti ház üzleti helyiségében (Csapó-utca 4. szám alatt) megtartandó

XXXI évi rendes közgyűlésre

azon figyelemmel hivatnak meg, hogy szavazati jog gyakorlására csak oly részvényesek jogosítvák, kiknek nevei a közgyűlés előtt legalább 30 nappal a részvénykönyvbe bevezetettek.

Tárgyak:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadás előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kíséretében.
3. A mérleg megállapítása s a felmentvény iránti intézkedés.
4. A nyereség hovatfordítása iránti határozatal.
5. Netaláni indítványok.
6. Három igazgatósági tag választása.
7. Két pót-felügyelő-bizottsági tag választása.
8. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére bizottság kiküldése.

Az Igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg s az erre vonatkozó adatok a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

Schicht-szappan

„szarvas”

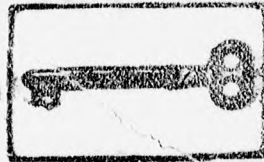
vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s emélfogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek legújabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók.

A Magyar Kir. államvasutak gépgyáranak
vezérügynökségénél

Budapest. V. Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

15 — 30 korona

napi kereset elérhető kockázattal
nélkül

Erzsébet-sanatorim és egyéb sorsjegyek
eladása által. Tisztességes egyének
szakmábo forduljanak

Kőváry Ádám

bank- és váltó-üzletéhez
Budapest, IV. Ferenciek-tere 9.

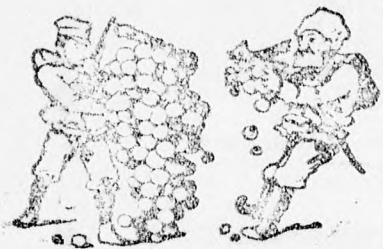
Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult házi szer, mely
már több mint 35 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult közvényessé,
csúszmál és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony“ védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és egyszólván minden győgy-
szertárban kapható. — Főraktár: Vörö-
lőrszf győgyászórszámó, Budapest.

Richter győgyászórszámó
az „Arany oroszlánok“, Frágában,
Elisabethstrasse 3 sz.

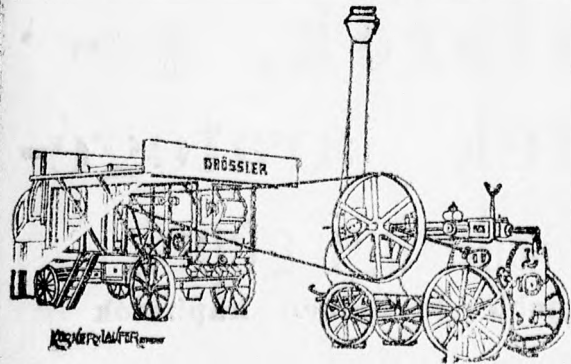

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
nem fedezi

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos: Caspari Frigyes Medgyes, Erdély.
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Drössler Károly
cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár
Budapest VI. Váci körút 59.

Magánjárokát, gőzmozdonyokat,
gőzcséplőket, gőzekekészleteket, jár-
gányos és kézi cséplőket, vetőgépeket,
benzin- és nyersolajmotorokat, malom-
berendezéseket és mindenféle egyéb
gazdasági gépeket szállit szolid kivitel-
ben, kedvező fizetési feltételek mellett.
Arájánlattal és költségvetéssel kívá-
natra díjmentesen szolgálók Képviseleők
kerestetnek.

Jégverem tulajdonosok szives figyelmébe.

A Margitfürdő Korcsójázó terén termelt Jég fel-
vágása megkezdődött.

Felkérem a Jégverem tulajdonos urakat hogy
ha Jégrelenne szükségük mielőbb jelentkezni
sziveskedjenek. Egy nagy szekér felvágott Jég
ára 2 korona

Rendeléseket elfogad a Margitfürdő Irodája
Debrecenben

Telefon 44-ik szám
tisztelettel
Szikszay Gyula.

Cognac

CZUBA-DUROZIER & Cie.

FRANCZIA COGNACGYAR. PROMONTCE.

Mindenütt kapható.

BUDA ÉS BLOCHMANN

A virágkedvelő közönség figyelmébe.

Van szerencsén a. n. é. virágkedvelő közönség becses
tudomására hozni hogy virág üzletemben egy új virágkötőt szer-
ződtettem, ki bel és külföldi nagyvárosok elsőrangú virág termei-
ben volt alkalmazva. Legmodernebb koszorukat, virágcsokrokat
oly művészettel és gyorsan állit elő, hogy virág termemben bár-
milyen nagy és finom megrendelést felvállalhatok. Főtőrekvésen
odairányul, hogy nem kimélve semmi áldozatot, üzletemet a leg-
első fővárosi virágüzletek színvonalára emeljen és nagyrabecsült
vevőimnek alkalmat nyujtsak arra, hogy finoman készült csok-
rokat kaphasson.

Paczelt János.

m ü kertész.

Vidéki megrendeléseket pontosan teljesitünk és a csomagolására
kiváló gond fordittatik, legszolidabb és legolcsóbb árak mellett.